مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران

چکیده مقالات نهمین همایش سالانه انجمن علوم سیاسی ایران

سیاست و شهر

دی ماه ۱۳۹۴

ین تعاملات حکومت و شهروندان در یک نظام سیاسی سالم و متعادل بر مبنای نظریه‌ی سیستم‌ها

مرتضی اشرافی[۱]، مجتبی اشرافی[۲]

کیده

یه‌پردازان علوم سیاسی در توصیف دولت‌های معاصر و روندهای اصلی تحول آن، مجموعه‌ای فرایندها را نام می‌برند که این فرایندها در همه‌ی عرصه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و هنگی و در همه یا اغلب کشورهای جهان با نسبت‌های مختلف در حال وقوع است. برخی از فرایندها عبارتند از جهانی یا جهان/ محلی شدن، عرفی شدن، دموکراتیک شدن، جامعه‌پذیری اسی، رسانه‌ای شدن، بصری شدن، رسیدن به خود آگاهی شهروندی و آگاهی سیاسی، اطلاعاتی ن، دیجیتالی شدن یا مجازی شدن، تجاری شدن، فرهنگی شدن، زیبایی شناسانه شدن، ولوژیک شدن، عامه‌پسند شدن، غیر سیاسی شدن، پست مدرن شدن و زنانه شدن. این فرایندها ظر درونی به یکدیگر وابسته و همبسته هستند و محصول تحول کلیت فرهنگ معاصر می‌باشند. حوی که کلیت تحول جایگاه حقوق شهروندی در نظام‌های سیاسی معاصر، حاصل مجموعه‌ی ندهای مذکور است؛ در این مقاله به دنبال پاسخ به این سئوال هستیم که رابطه‌ی جامعه‌ای کل از شهروندان سالم با نظام سیاسی سالم و مطلوب چیست؟ همچنین درخصوص فرضیه‌ی تحقیق می‌توان گفت شهروندان فعال و صاحب انگیزه، در بستر یک جامعه‌ی سالم و بانشاط توانند در تأسیس، تکوین، تثبیت و حتّی تداوم نظام سیاسی سالم نقش فعالانه و انتخابگرانه، راه با آزادی و آگاهی داشته باشند. از این‌رو، هدف تحقیق حاضر، درک و شناخت هر یک از جامعه‌ی سالم از جمله مقوله‌ی مهم "شهروندی" و ارتباط آن با حکومت و نظام سیاسی در نظریه‌ی سیستم‌هاست که نمی‌تواند فارغ از شناخت فرایندهای مذکور و نیز رسیدن به تبیینی ی از نظریه‌ی سیستم‌ها و نظام سیاسی سالم، متعادل و مطلوب باشد.

گان کلیدی

م سیاسی، شهروند، نظریه‌ی سیستم‌ها، جامعه، حکومت

تری علوم سیاسی
تری تاریخ ایران معاصر

بررسی رابطه میان ابعاد دینداری و مشارکت سیاسی در بین شهروندان تهرانی

عبدالرضا باقری بخار[۱]، محمدرضا حشمتی[۲]

چکیده

مشارکت سیاسی به عنوان یکی از انواع مشارکت، از شاخص‌های توسعه اجتماعی و سیاسی در کشورها به‌شمار می‌رود. یکی از گروه‌های عمده جامعه که شرکت آنان در روند اداره جامعه و توسعه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ضروری به نظر می‌رسد، شهروندان می‌باشند. مشارکت سیاسی شهروندان که بزرگترین گروه جمعیتی در کشورهای در حال توسعه و مسئولان اداره جامعه در آینده محسوب می‌شوند، اهمیت خاصی برای ثبات سیاسی و پویایی جامعه دارد .هدف از نگارش این مقاله بررسی رابطه میان دینداری و مشارکت سیاسی شهروندان تهرانی می‌باشد. روش تحقیق پژوهش در جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها، روش پیمایشی است. این مطالعه بر روی 249 نفر از شهروندان تهرانی صورت گرفته و برای جمع آوری اطلاعات، از پرسشنامه استفاده شده که اعتبار آن، به روش صوری، و پایایی آن، به کمک آماره آلفای کرونباخ سنجیده شده است وداده‌هاازطریق نرم افزار SPSS16 تحت محیط ویندوز۸ تجزیه و تحلیل شدند. با تقسیم دینداری به چهار متغیر (رفتارهای دینی، باورهای دینی،بعد پیامدی، بعد تجربی)، به همراه در نظر گرفتن پنج وجه از مشارکت سیاسی مشاهده می‌شود که همبستگی‌های معناداری میان ابعاد دینداری و میزان مشارکت سیاسی پاسخگویان وجود دارد .

واژگان کلیدی

دینداری، شهروندان، مشارکت سیاسی، تهران

۱. عضو هیات علمی گروه علوم اجتماعی دانشگاه شاهد
۲. کارشناسی ارشد جامعه شناسی دانشگاه شاهد